

Kongesønnens bryllup [Matt. 22,1-14](#)
Øivind Andersen - "Sæden er Guds ord"

Det, som denne lignelse skal kaste lys over, finder vi i vers 14: »*Thi mange er kaldede, men få er udvalgte.*«

Det første, vi da må gøre, er at se på, hvad ordene *kaldet* og *udvalgt* egentlig betyder. *Kaldet* betyder ikke det samme her som hos apostlen Paulus. Hos ham betyder kaldet det samme som at være frelst - det at have hørt og modtaget evangeliet og gennem det være kommet ind i samfundet med Jesus. Hos Mattæus har ordet ikke den samme betydning. Der betyder det at høre evangeliet - nærmere bestemt betyder det at være genstand for Guds kaldende virksomhed i hjertet. Men der er ikke dermed sagt, at man er kommet ind i samfundet med Jesus.

Udvalgt betyder hos Mattæus, det at man er blevet frelst: Gennem det at høre evangeliet, har Gud skabt troen i hjertet og frelst mennesket ind i samfund med sig. Skal vi sige det rent praktisk, betyder udvalgt både det at have hørt og det at have taget imod evangeliet og gennem det blevet et frelst menneske i samfund med Gud.

Lignelsen handler altså om, hvordan det kan være, at mange hører ordet om Jesus uden at komme i samfund med ham. Eller for at sige det på en anden måde: Hvorfor bliver så få mennesker udvalgt? Dette giver lignelsen svar på.

Lignelsens unaturlige billede

Der er Himmeriget, som sammenlignes med kongesønnens bryllup. Det er tydeligt, at det tager sigte på den evige, fuldkomne salighed hos Gud.

Når der indbydes til bryllup på slottet, er det et spørgsmål om rang, værdighed, fortjeneste, plads i samfundet og andre ting af samme slags. Ved denne kongesøns bryllup er det ikke sådan. Her er det ikke et spørgsmål om noget af det, man ellers ville spørge om ved et bryllup ved hoffet.

Rigtignok er der mange, som vi kunne kalde værdige, der var indbudt. Men da budskabet om, at alt var rede, og at de skulle komme til brylluppet, kom til dem, brød de sig ikke om det. Det siger naturligvis nok i første omgang på Israel med dets åndelige ledere. Men det er en stor misforståelse, hvis vi kun tænker på det og ikke fører tanken videre. For i sandhed går tanken langt videre end til Israel.

Det, som egentlig siges, er, at de, som har rang og værdighed og fortjeneste, eller hvad man vil kalde det, til at tage imod en sådan indbydelse, ikke er interesserede i at få den. Der står om de indbudte, at de gik hver til sit. Udtrykket, som er brugt, betyder, at de ikke brød sig om indbydelsen. Deres daglige interesse, arbejdslivet og familielivet var langt vigtigere for dem end det at få indbydelsen til dette bryllup. Heri ligger en stor lærdom for os.

De mennesker, som opnår meget her i livet, ikke mindst på det religiøse område, er slet ikke interesserede i evangeliet. Lignelsen bruger her udtrykket: De indbudte var ikke værdige til det. Derfor går indbydelsen ud til alle slags mennesker uden hensyn til, hvem de er, eller hvad de har gjort, eller hvor de kommer fra. Det drejer sig kun om en eneste ting: at høre indbydelsen og tage imod den.

De, som tager imod indbydelsen, er værdige til den. Værdigheden ligger altså ikke i personlige egenskaber eller anstrengelser eller resultater, men i om man giver agt på indbydelsen eller ikke. Ingen bliver værdig ved sine egne anstrengelser eller egenskaber. Ingen bliver uværdige på grund af manglende egenskaber eller anstrengelser.

Det er udelukkende forholdet til selve indbydelsen, som afgør, om man er værdig eller uværdig.

I Guds rige sker alt af nåde

I Guds rige er vilkårene anderledes end alle andre steder i verden. I verden er det altid et spørgsmål om at hævde sig, gøre en indsats, fortjene noget. Der får man intet for ingenting.

Men sådan er det ikke i Himmeriget. Der er det ene og alene et spørgsmål om nåde. I bibelsk sprogbrug betyder »nåde«, at Gud elsker os uden grund i os selv. Han elsker os for intet. Dette »for intet« er selve kendetegnet på kærligheden. Af intet skabte Gud verden. For intet gav han sin egen Søn, da vi var faldet i synd. For intet har han sendt os evangeliet. For intet indbyder han os til sig. For intet tager han imod os. For intet skal han føre os frem til det fuldkomne Guds rige.

Dette »for intet« er selve den bærende grundtanke i lignelsen om kongesønnens bryllup.

Guds udvælgende nåde kommer til os gennem et budskab

Vi nævnte ovenfor, at Guds kærlighed har sin grund i Gud selv, ikke i os. Vi møder den i Guds egen viljesbeslutning, før han skabte himmel og jord eller noget menneske. Vi læser om dette i [Ef. 1](#) og ligeledes i [Rom. 8](#). Gud udvalgte os i Kristus, før verdens grundvold blev lagt. Og det, han udvalgte os til, er en evig salighed. Han udvalgte os til at stå sammen med hans egen Søn i det fuldkomne Guds rige, der, hvor Guds Søn står som den førstefødte blandt mange brødre. Vi ved også fra [Johannes' første brev kap. 3](#), at når vi kommer der, skal vi være Jesus Kristus lige. Vi skal se ham, som han er; vi skal dele hans kår - en fuldkommen salighed. Dette er egentlig Guds vilje.

Når vi taler om Guds vilje i den absolutte betydning, har vi let ved at henvise til loven. På en plakat, der var hængt op på en jernbanestation, så jeg engang de 10 bud trykt. I og for sig kan det være prisværdigt at minde menneskene om de 10 bud; men der stod denne overskrift: Guds vilje. Man kaldte de 10 bud for Guds vilje, og det er meget misvisende. Sådan taler Guds ord ikke. Jesus siger f.eks. i [Joh. 6,40](#): »Thi dette er min Faders vilje, at enhver, som ser Sønnen og tror på ham, skal have evigt liv, og jeg skal oprejse ham på den yderste dag«, det vil sige på dommens dag. Ligeså hedder det i [1. Tim. 2,4](#), at Gud vil, at alle mennesker skal frelses og komme til erkendelse af sandheden.

Lignelsen om kongesønnens bryllup illustrerer i høj grad denne sandhed, men samtidig siger den også noget mere: Denne Guds udvælgende nåde kommer til os i et budskab, i evangeliet.

Guds udvælgende nåde kommer ikke gennem den »tomme luft«. Den kommer til os i et ganske bestemt budskab om en ganske bestemt person, Guds egen Søn, som har fuldført ganske bestemte kendsgerninger til vor frelse. Dette forkyndes ud over jorden som indbydelse til alle mennesker. De, som hører denne indbydelse og tager imod den, bliver frelst. De, som ikke hører den, bliver ikke frelst.

Der er ingen udvælgelse fra Guds side til fortabelse, i hvert fald ikke for mennesker. Jesus siger i [Matt. 25](#), at den evige ild er beredt Djævelen og hans engle. Den er egentlig ikke beredt for mennesket. Når mennesker alligevel havner der, er det ikke, fordi de er udvalgt til at komme derhen. Det er tværtimod, fordi Guds udvælgende nåde ikke fik lov til at have nogen virkning på dem. Guds udvælgende nåde fik ikke lov til at fange dem ind. Det var Guds mening, at alle skulle høre, at alle skulle blive frelst, og indbydelsen gælder alle mennesker uden undtagelse. Når nu alligevel mange ikke bliver udvalgt, kommer det altså ikke af, at Gud ikke vil udvælge dem, men af, at de selv har holdt sig uden for Guds udvælgende nåde til frelse.

Det, der hindrer menneskene i at blive frelst

Det er ikke menneskenes synd. I denne lignelse er der ikke sagt et eneste ord om den. Det kommer af, at Jesus jo netop er kommet for at frelse syndere. Han er død for vore synder og har sonet dem med sit eget blod. Skulle synden have hindret os i at blive frelst, da ville intet menneske blive frelst. Men denne hindring har Gud selv ryddet bort ved sin egen Søn, da han sendte ham i syndigt køds skikkelse og for syndens skyld og således fældede dødsdom over synden i kødet ([Rom. 8,3](#)).

Heller ikke det, at vi kommer til kort, at vi ikke har magtet at gøre alt det, som vi burde eller skulle, hindrer os. Der har Guds egen Søn opfyldt hele loven i vort sted, og gjort alt det, Gud kræver af os. Det, som hindrer menneskene, ligger på et helt andet plan, og det ligger i sådanne ting, som vi i og for sig ikke vil kalde synd. Det er for det første arbejdslivet og familielivet. Det er Gud, som har givet os arbejdet, og det er også ham, som har indstiftet familielivet. Men menneskene bliver så optaget af deres arbejde, af deres jordiske kald og af familielivet, og det, som følger med det, at de ikke får tid til at høre Guds ord. Der kommer altid et eller andet, som går forud for det at skulle høre. Man skal jo passe sit arbejde eller tage vare på jobbet, som det hedder med et mindre pænt udtryk i vor tid. Ved siden af dette kræver da også hjem og ægteskab sit. Kort sagt: Livet går op i det, som hører denne verden til. Det er netop dette, Bibelen kalder verdslighed. Den ene store hovedårsag til, at mange er kaldede, men få er udvalgte, er altså ganske enkelt verdslighed.

Han, som ikke har bryllupsklædning på

Jesus nævner også en anden grund til, at mange er kaldede, men få er udvalgte. Det er den mand, som ikke havde bryllupsklædning på. Hvem er han egentlig repræsentant for? Denne mand befinder sig blandt bryllupsgæsterne, blandt dem, som har taget imod indbydelsen. Kongen opdager ham, da han går ind for at se til dem, som sætter sig til bords. Det betyder ikke, at der her er tale om en mand, som ved en misforståelse er kommet ind i det fuldkomne Guds rige. Der kommer ikke nogen ind ved en misforståelse. Kun dem, som findes indskrevet i livets bog, kommer derind ([Åb. 20,15](#)).

Her er der tale om noget, som kan ske i Guds rige her i tiden. Der findes mennesker, som tager imod indbydelsen, som altså står alle de hindringer og vanskeligheder imod, der holder de fleste folk tilbage, og alligevel er det ikke ret med dem.

Hvem er de?

Vi finder svaret ved at se på det spørgsmål, kongen stiller til denne mand: *»Hvordan er du kommen herind, min ven, uden at have bryllups klædning på?«* Det er værd at standse et øjeblik for dette: *»Hvordan er du kommen herind ... ?«*

Hvis det ikke var lignelse eller billedtale, ville det lyde sådan: *»Hvordan går det til, at du bekender dig som en kristen? Hvad bygger du din tro på?«*

Vi ved, at ethvert menneske, som har taget imod Jesus, er frelst. Han har lov til at bekende sig som et Guds barn. Men Guds ord siger noget mere om dem, som har taget imod Jesus. Der følger et sikkert kendetegn med dem, som også er et kendetegn på dem: De er ikke født af blod, ej heller af køds vilje, ej heller af mands vilje, men af Gud ([Joh. 1,13](#)).

Ingen kan tage imod Jesus uden at blive født af Gud. Men vi må lægge mærke til, at når dette skal siges, da bruges der først tre udtryk for at sige hvad eller hvem, de ikke er født af. Det er ikke tilfældigt. Et menneske kan gøre en ny begyndelse i sit liv, der ser ud, som om han er blevet en kristen, uden at han i virkeligheden er det. Det er til selvransagelse, at disse ord er skrevet i Joh. 1,13. Det er, for at vi skal prøve os selv, om vi virkelig har taget imod Jesus.

Hvis jeg er begyndt at bekende mig som en kristen, fordi jeg har bestemt mig for at være det, da er det en bekendelse, som grunder sig på mands vilje. Hvis nogen bekender sig som kristne, fordi de er blevet overtalt af en prædikant, da er det en bekendelse efter påvirkning af mennesker. Andre igen bekender sig som kristne, fordi kammerater og veninder eller andre, som de har respekt for, er begyndt at bekende sig som kristne, da er det en bekendelse, som grunder sig på mennesker, på kød og blod. Ingen af disse bekendelser er en bekendelse, som er en følge af, at man er født af Gud.

Med dette vil jeg ikke sige, at sådanne bekendelser behøver at være unyttige. De kan føre til den virkelige begyndelse, som senere fører til, at dette menneske eller disse mennesker virkelig bliver frelst og kommer i samfund med Jesus. Men så langt, som det er nævnt her, er disse bekendelser ikke udtryk for, at de har taget imod Jesus. De er bare udtryk for, at et menneske af rent menneskelige grunde og af sig selv eller gennem andre er begyndt at indse, at det bør blive en kristen, og at det vil bekende sig som en kristen; men Jesus har det endnu ikke fundet frem til.

Det spørgsmål, som kongen stiller i lignelsen: Hvordan er du kommen herind? Hvordan er det gået til, at du befinder dig i den kristne forsamling og bekender dig som kristen? - Disse spørgsmål er afslørende. De er meget nødvendige i vor tid, fordi det vrimler med mennesker, som bekender sig som kristne, uden at de nogen sinde har lært Jesus at kende, og uden at de aner, hvad det egentlig er at tage imod Jesus. Set ud fra et menneskeligt synspunkt synes de at have overvundet hindringer fra arbejdsliv og familieliv og lignende ting, som er nævnt ovenfor. Alligevel har de ikke fundet frem til Jesus. De befinder sig blandt de kristne og vil også være der. Men det, som de altså mangler, er selve retfærdiggørelsen.

Bryllupsklædningen er dette at være retfærdiggjort i Kristus ved troen på ham, og med retfærdiggørelsen følger også altid genfødslen. Derfor er det at være født af Gud et vidnesbyrd om, at et menneske også er retfærdiggjort i Kristus, for uden at være retfærdiggjort i Kristus er der altså ingen virkelig genfødsel.

Ligesom den første store hindring for at være kaldet uden at blive udvalgt er verdslighed, så er den anden store hindring, der nævnes: egenretfærdighed. Den består i, at man vil være en kristen i kraft af noget, man selv er eller har gjort: Det være sig bekendelser eller evangelisering eller andre ting, som er så moderne i dag. Spørgsmålet fra Jesus: Hvordan er det gået til, at du bekender dig som en kristen, er i hvert fald højaktuelt!

Lignelsens store hovedkonklusion

Det er den, at alle, som bliver frelst, bliver det af nåde, for intet, for Jesu Kristi skyld.

Det, som vi har set i de andre lignelser, ser vi også her. Frelsen ligger i det, vi hører. Den, som hører og tager imod budskabet, netop som han hører det, han vil blive frelst. Det er, som Jesus har udtrykt det i [Joh. 5,24](#): »Den, som hører mit ord og tror ham, som sendte mig, han har evigt liv og kommer ikke for dommen, men er gået over fra døden til livet.«

Også her ser vi, at kendetegnet på, at et menneske tror, netop er dette, at han er gået over fra døden til livet. Men dette kendetegn må ikke stilles op som en betingelse for at tro. Der er himmelvid forskel på betingelse og virkning! Betingelsen er: For intet, uforskyldt af hans nåde ved forløsningen i Jesus Kristus ([Rom. 3,24-25](#)).

Hvis vi tager det, som er troens virkning, og gør det til en betingelse for at tro, havner vi i den værste form for lovtrældom: oplevelsestrældommen. Der er mange, som sidder fast her. De tør ikke tro, at frelsen gælder dem. De mangler alt. De har ingen oplevelser. De tør ikke tro, at de kan være Guds børn, sådan som de har det. Der kunne være meget at sige om dem og til dem, men jeg vil sammenfatte det hele i en eneste ting. Kun den, som ved med sig selv, at han mangler alt, er værdig til at tro evangeliet.

Du, som mærker, at det står så galt til med dig - og som synes, du har det dårligt - du - netop du - passer så inderlig godt sammen med Jesus. Han er det, du ikke er, og har det, du ikke har, og det gælder for Gud, som om du selv er det og selv har det. Dette skal du sætte din lid til. For det at tro på Jesus og komme til Jesus akkurat sådan som man er, det er den selv samme ting. Jesus siger: »Den, som kommer til mig, skal ikke hunge; og den, som tror på mig, skal aldrig tørste« ([Joh. 6,35](#)). Der hører du Jesus sige, at det at komme til ham og det at tro på ham er et og det samme.

Den, som tror på Jesus og har taget imod ham, er altså iført bryllupsklædningen! For så mange, som tror på Kristus, har iklædt sig Kristus ([Gal. 3](#)).